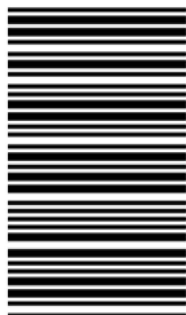

کد کنترل

601A

601A

صبح جمعه

۱۴۰۴/۱۱/۱۰

دفترچه شماره ۲ از ۲

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان سنجش آموزش کشور

«علم و تحقیق، کلید پیشرفت کشور است.»

مقام معظم رهبری

آزمون ورودی دوره‌های دکتری (نیمه‌متمرکز) – سال ۱۴۰۵
زبان و ادبیات فارسی (کد ۲۱۰۱)

مدت زمان پاسخ‌گویی: ۱۰۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۸۰ سؤال

عنوان مواد امتحانی، تعداد و شماره سؤال‌ها

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره
۱	زبان عربی – کلیات ادبی (تاریخ ادبیات – دستور – عروض و قافیه – نقد و نظریه‌های ادبی معاصر)	۳۵	۱	۳۵
۲	بلاغت	۵	۳۶	۴۰
۳	متون نظم – متون نثر	۴۰	۴۱	۸۰

استفاده از ماشین حساب مجاز نیست.

این آزمون نمره منفی دارد.

حق چاپ، تکثیر و انتشار سؤالات به هر روش (الکترونیکی و...) پس از برگزاری آزمون، برای تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی تنها با مجوز این سازمان مجاز می‌باشد و با متخلفین برابر مقررات رفتار می‌شود.

* داوطلب گرامی، عدم درج مشخصات و امضا در مندرجات کادر زیر، به منزله عدم حضور شما در جلسه آزمون است.

اینجانب با شماره داوطلبی با آگاهی کامل، یکسان بودن شماره صندلی خود با شماره داوطلبی مندرج در بالای کارت ورود به جلسه، بالای پاسخ نامه و دفترچه سؤالات، نوع و کدکنترل درج شده بر روی جلد دفترچه سؤالات و پایین پاسخ نامه ام را تأیید می نمایم.

امضا:

زبان عربی - کلیات ادبی (تاریخ ادبیات - دستور - عروض و قافیه - نقد و نظریه های ادبی معاصر):

■ ■ عین المناسب للجواب في الترجمة و المفهوم (۱-۵):

۱- ﴿ فَلَمَّا أَنجَاهُمْ إِذَا هُمْ يَبْغُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّمَا بَغِيكُم عَلَى أَنْفُسِكُمْ مَتَاعَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ﴾

عین الصحيح:

(۱) پس از آنکه نجات یافتند آن زمان در زمین سرکش می شوند درحالی که برحق نیستند؛ مردم! سرکش بودن شما چیزی جز زیان برایتان نیست و فقط بهره مند شدن از زندگی دنیاست.

(۲) پس چون آنها را نجات دهد آن موقع به ناحق در زمین طغیان می کنند؛ ای مردم سرکشی شما متوجه خودتان است و این تنها بهره ای از زندگی دنیاست.

(۳) و چون آنها را نجات داد به غیرحق به سرکشی در زمین می پردازند؛ مردم! فقط سرکشی شما به خودتان برمی گردد و زندگی دنیا کامجویی است.

(۴) پس زمانی که نجاتشان داد ناگاه به ناحق در زمین سرکشی می کنند. ای مردم سرکشی تان فقط به زیان شماست. لذت زندگی پست را طلب می کنید.

۲- « قَلِيلُ الْمَالِ تَصْلَحُهُ فَيَبْقَى وَ لَا يَبْقَى الْكَثِيرُ مَعَ الْفُسَادِ ». عین الصحيح:

(۱) مال اندک (نزد افراد) اگر خوب به کارش ببری، می ماند و مال زیاد با تباهی برقرار و باقی نمی ماند.

(۲) مال (پیش آدم ها)، چه اندک باشد و چه کثیر، با فساد باقی نمی ماند ولی با صلاح باقی می ماند.

(۳) مال اندکی که در راه صلاح به کار رود، باقی می ماند و مال کثیری که در راه فساد به کار رود، باقی نمی ماند.

(۴) مال اندک (نزد اشخاص) که صرف کار خیر شود، باقی می ماند درحالی که مال کثیری که در راه فساد به کار می رود، باقی نمی ماند.

۳- « فَيَالَيْتَ مَا بَيْنِي وَ بَيْنَ أَحَبَّتِي مِنْ الْبَعْدِ مَا بَيْنِي وَ بَيْنَ الْمَصَائِبِ ». عین الخطأ:

(۱) کأنَّ الشاعر يصارع البلاء دوماً و لا يتخلَّص منها.

(۲) في نظرة الشاعر ما يتمناه امر مستحيل لا يتحقق.

(۳) حبداً لو كان الأحباء كالبلاء فيأتون إليّ بين فينة و أخرى.

(۴) تلك البينة الكثيرة بين الشاعر و بين زملائه رفعت صراخه فيبثُّ الشكوى.

۴- عین ما یناسب مفهوم البيت التالي:

« بادِ هواك صبرت أم لم تصبرا و بكاك إن لم یجرِ دمك أو جرى »

- (۱) تو به یک خاری گریزانی ز عشق تو بجز نامی چه میدانی ز عشق
- (۲) عشق از اول سرکش و خونی بود تا گریزد هر که بیرونی بود
- (۳) نیست در عشق، خطِ خود موجود عاشقانه چه کار با مقصود
- (۴) هزار جهد بکردم که سرّ عشق بپوشم نبود بر سر آتش میسرم که نجوشم

۵- عین الصحيح: « من لم یركب الأهوال لم ینل الرغائب، و من ترك الأمر - الذي لعلّه یبلغُ فیهِ حاجتّه - هیبةً و مخافةً، فلیس ببالغٍ جسیماً »:

- (۱) إذا لم تستطع أمراً فدعه و جاوزه إلی ما تستطيع
- (۲) تریدین لقیان المعالی رخیصةً و لابدّ دون الشهد من إبر النحل
- (۳) و إنّنا أناس لا توسّط بیننا لنا الصدر دون العالمین أو القبر
- (۴) و مُراد النفوس أصغر من أن تتعدّی فیّهِه و أن تتفّانی

■ ■ عین المناسب للجواب في الإعراب و التحلیل الصرفي (۶-۹):

۶- « إلی الله أشکو أن فی النفس حاجة تمرّ بها الأيام و هی كما هیا ». عین الصحيح:

- (۱) هی: ضمیر للنصب و الجرّ ، معرفة ، مبني على الفتح / مبتدأ و مرفوع محلاً.
- (۲) حاجة: اسم ، مؤنث ، جامد (مصدر) ، نكرة ، منصرف ، خبر « أن » و مرفوع.
- (۳) أن: من الحروف المشبهة ، موصول حرفي و مع اسمها و خبرها تؤوّل إلی المصدر و مفعول به و منصوب محلاً لـ « أشکو ».
- (۴) تمرّ: فعل مضارع ، صحيح و مضاعف ، لازم / فاعله ضمیر « هی » يعود إلی « حاجة » و الجملة فعلیة و نعت و منصوب محلاً.

۷- « لیس الحجاب بمقص عنك لی أملا إن السماء تُرجی حین تحتجب ». عین الصحيح:

- (۱) ترجی = فعل و فاعله ضمیر أنت المستتر وجوباً و خبر و مرفوع محلاً و الجملة اسمیة و تعلیلیة.
- (۲) تحتجب = فعل و فاعله ضمیر « هی » المستتر جوازا و مضاف إلیه و مجرور محلاً و يؤوّل إلی المصدر تقدیره « احتجاب ».
- (۳) بمقص = « مقص »: اسم فاعل مصدره « قصی » ، منقوص ، و الباء زائدة و منصوب محلاً و شبه الجملة متعلق بمحذوف ، خبر لـ « لیس ».
- (۴) لی = ل: حرف ، مبني على الكسر و ضمیر الیاء مجرور بها ، « لی » منقوص / الجار و المجرور متعلق بـ « مقص » و حال لـ « أملاً » و منصوب محلاً.

- ۸- « کم أنادی أنظرونا نقتبس من نورکم قد رجّعنا جانباً من طور أنوار الجلال ». عین الصحيح:
- (۱) نقتبس: فعل مضارع ، مزید ثلاثی من باب افتعال ، متعدّد ، معرب / فعل مجزوم و الجملة فعلية و جواب طلب ، و تقديره : إن تنظرونا نقتبس.
- (۲) کم: اسم غیر متصرف للدلالة على الكثير، مبني على السكون / کم استفهامية و مفعول به لفعل أنادی و منصوب محلاً و تمييزه محذوف.
- (۳) رجّعنا: فعل ماضٍ ، صحيح و سالم ، متعدّد ، مبني للمعلوم ، مبني على السكون / فعل و فاعله ضمير (نا) البارز و الجملة استئنافية و صفة لـ « نور » و مجرور محلاً.
- (۴) جانباً: مذكر ، جامد ، نكرة ، معرب ، منصرف / مفعول به و منصوب لفعل رجّعنا و لا يستطيع أن يكون ظرفاً للمكان لأنه محدود.
- ۹- « عجبْتُ لما يخوض النَّاسُ فيه يرومون الخلافة أن تزولاً ». عین الخطأ:
- (۱) الخلافة: اسم ، مفرد ، مؤنث ، جامد و غیر مصدر ، معرّف بأل ، معرب ، صحيح الآخر ، منصرف / مفعول به و منصوب.
- (۲) يخوض: فعل مضارع ، للغائب ، مجرّد ثلاثی ، معتل و أجوف ، لازم ، معرب / فعل و فاعله ضمير « هو » المستتر فيه جوازاً و الجملة فعلية و صلة و دون الإعراب.
- (۳) ه: اسم غیر متصرف ، ضمير متصل للنصب أو للجرّ ، للغائب ، معرفة ، مبني على الكسر لوقوعه بعد الياء الساكنة / « فيه » جار و مجرور و متعلّقهما فعل « يخوض ».
- (۴) تزول: مجرّد ثلاثی ، معتل و أجوف / فعل منصوب و فاعله ضمير « هي » و مصدر مؤوّل و حال و منصوب محلاً و صاحبها « الخلافة » تأويله « زائلة ».

■ ■ عین المناسب للجواب في الإعراب و التشكيل (۱۰ و ۱۱):

۱۰- عین الصحيح:

- (۱) إذا رأيت أثيمًا كن ساترا و حليما
- (۲) ما مرّ من ذكر الحمى بمسمعي
- (۳) و أن سلّم الإنسان من سوء نفسه
- (۴) و أخو العداوة لا يمرّ بصالح
- ۱۱- « إذا كان هذا الخلق على صغره و ضعفه قدر على التخلص من مرابط الهلكة بمودّته ، فالانسان الذي أعطى العقل و الفهم و ألهم الخير و الشرّ أولى بالتواصل و التعاضد. » أخص عدد الأخطاء:
- (۱) ثلاثة (۲) أربعة (۳) خمسة (۴) ستة

■ ■ عین المناسب للجواب في القواعد (۱۲-۱۵):

۱۲- عین الصحيح في وزن الكلمات:

(۱) انحاء = افتعال (۲) حادي = عالف (۳) ميثاق = فعلال (۴) يصف = فعل

۱۳- عین المصدر الميمي:

(۱) لا تظن أن مستخرج النفط عمل سهل.

(۲) إنما النفط مستخرج من الآبار العميقة جدًا.

(۳) إن مستخرج النفط ليس تاريخه ببعيد عنا.

(۴) إن مستخرج النفط بقادر على جمع الموارد الطائلة.

۱۴- عین تقديم الخبر وجوبًا:

(۱) ﴿وَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَلَمْ يَكُنْ لَهُ شَرِيكٌ فِي الْمَلِكِ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ وَلِيٌّ مِنَ الذَّلِّ﴾

(۲) ﴿قَالَتْ رُسُلُهُمْ أَفِي اللَّهِ شَكٌّ فَاطِرِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ يَدْعُوكُمْ لِيَغْفَرَ لَكُمْ مِنْ ذُنُوبِكُمْ﴾

(۳) ﴿لَيْسَ عَلَى الضَّعْفَاءِ وَلَا عَلَى الْمَرْضَى وَلَا عَلَى الَّذِينَ لَا يَجِدُونَ مَا يَنْفِقُونَ حَرَجٌ﴾

(۴) ﴿وَاللَّهُ غَيْبُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا أَمْرُ السَّاعَةِ إِلَّا كَلَمْحِ الْبَصَرِ أَوْ هُوَ أَقْرَبُ﴾

۱۵- عین الخطأ:

(۱) ﴿وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُضَيِّعَ إِيمَانَكُمْ إِنَّ اللَّهَ بِالنَّاسِ لَرُؤُوفٌ رَحِيمٌ﴾: اللام الداخلة على خبر كان غرضها هو تأكيد النفي، أي تؤكد أن الله بتاتا لا يقوم بهذا الأمر.

(۲) ﴿وَلَمْ تَكُنْ لَهُ فِئَةٌ يَنْصُرُونَهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَمَا كَانَ مُنتَصِرًا﴾: (لم) من حروف الجزم و النقل و هي التي تنقل المعنى من المضارع إلى الماضي.

(۳) ﴿إِنَّ إِبْرَاهِيمَ كَانَ أُمَّةً قَانِتًا لِلَّهِ حَنِيفًا وَلَمْ يَكُ مِنَ الْمُشْرِكِينَ﴾: من الزائدة التي دخلت على «المشركين» جاءت لتجعل هذه الكلمة موضع اهتمام.

(۴) ﴿وَمَا تَسْأَلُهُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ﴾: دخول (من) تؤكد النفي.

۱۶- کدام بیت در بحر منسرح مثنی مطوی مکشوف است؟

(۱) این که تو داری قیامت است نه قامت و این نه تبسم که معجز است و کرامت

(۲) آب حیات می دمد از لب جان فزای تو راحت روح می دهد خنده دلگشای تو

(۳) از دوست به هر جوری بیزار نباید شد از یار به هر زخمی افکار نباید شد

(۴) گر متصور شدی با تو درآمیختن حیف نبودی وجود در قدمت ریختن

۱۷- در کدام یک از موارد زیر بحر نادرست آمده است؟

(۱) گفتم که سرانجامت معلوم شد (هزج مثنی اخرب مخنق ازل)

(۲) تا چند زخم به روی دریاها خشت (هزج مثنی اخرب مقبوض ازل)

(۳) آن سوداها که غرقه گشتند و فنا (هزج مثنی اخرم اشتر مکفوف مجبوب)

(۴) بر چهره گل نسیم نوروز خوش است (هزج مثنی اخرب مقبوض مکفوف مجبوب)

۱۸- در قافیه کدام بیت، ردف زائد وجود دارد؟

من نیز دل به باد دهم هر چه باد باد
خانه به خانه در به در جست و نیافتم
حسن تو جلوه می‌کند و این همه پرده بسته‌ای
یک نفس از درون من خیمه برون نمی‌زنی

(۱) دوش آگهی ز یار سفر کرده داد باد
(۲) شهر به شهر کو به کو در طلبت شتافتم
(۳) ای که ز دیده غایبی در دل ما نشسته‌ای
(۴) کس نگذشت بر دلم تا تو به خاطر منی

۱۹- در قافیه کدام بیت، عیب ایطای خفی دیده می‌شود؟

پیوسته از آن دیده به خون تر دارم
سپید روز به پاکی رخان تو ماند
منم که دیده نیالوده‌ام به بد دیدن
به کام اندرم لقمه زهر است و درد

(۱) از غصه هجران تو دل پر دارم
(۲) شب سیاه بدان زلفکان تو ماند
(۳) منم که شهره شهرم به عشق ورزیدن
(۴) چو بینم که درویش و مسکین نخورد

۲۰- در کدام مورد «تا» حرف ربط است؟

تا بماند نام نیکت پایدار
آهنی را به زر برانندودم
گر نفسی می‌زنم ز بازپسین است
که گر کار بندی پشیمان شوی

(۱) نام نیک رفتگان ضایع مکن
(۲) روز تا روز قدرش افزودم
(۳) تانه تصور کنی که بی تو صبورم
(۴) ز صاحب‌غرض تا سخن نشنوی

۲۱- در کدام مورد نوع فعل در جمله پایه و پیرو درست است؟

درد آن بود که بر دل مردان رقم زند (پایه: ساده، پیرو: عبارت فعلی)
بدان سان بلرزید بر خود چو بید (پایه: مرکب، پیرو: پیشوندی مرکب)
چو خسرو به رسمش قلم درکشید (پایه: ساده، پیرو: پیشوندی مرکب)
حالی خوش‌دار این دل پر سودا را (پایه: فعل لازم یک‌شخصه، پیرو: فعل مرکب)

(۱) مرد آن بود که از سر دزدی قدم زند
(۲) چو از پا درآمد صدایی شنید
(۳) شنیدم که شاپور دم درکشید
(۴) چو عهده نمی‌شود کسی فردا را

۲۲- در کدام مورد جمله‌واره پیرو جزئی از نقش اصلی نیست؟

به‌الوان نعمت چنین پرورد
کاین ره که تو می‌روی به ترکستان است
گذر کرد بر هندوی پاسبان
که یک چند بیچاره در تب گداخت

(۱) توانا که او نازنین پرورد
(۲) ترسم نرسی به کعبه ای اعرابی
(۳) شنیدم که طغرل شبی در خزان
(۴) کسی قیمت تندرستی شناخت

۲۳- نقش مؤول در کدام مورد نادرست است؟

از آن به شود آستین را طراز (متمم قیدی)
یکی گوید نبی الله اکبر (مفعول)
با خوی تو ساختن محال است (متمم)
در وصف نیاید که چه مطبوع و چه زیباست (نهاد)

(۱) گر آن پرورش یابد امروز باز
(۲) یکی گوید که مهدی گشت پیدا
(۳) ما را که ز خوی خود ملال است
(۴) در وهم نگنجد که چه دل‌بند و چه شیرین

۲۴- در بیت زیر فاعل منطقی «بباید» در کدام مورد آمده است؟

که ما را زو بباید بردباری

«گهی گویند او خود کیست باری

(۲) ما

(۱) او

(۴) بردباری

(۳) خود

- ۲۵- کدام مورد در خصوص مکاتب سبک‌شناسی درست است؟
- (۱) سبک‌پروژه در سبک‌شناسی تکوینی به تکوین سبک در ادوار تاریخی مختلف توجه دارد نه به سبک فردی گوینده.
 - (۲) بررسی و تحلیل متون در سبک‌شناسی تأثری (عاطفی) براساس تأثر خالق اثر از جهان خارج شکل می‌گیرد.
 - (۳) شارل بالی در سبک‌شناسی ساخت‌گرا به جملات با مضمون یکسان و عواطف متفاوت توجه داشته است.
 - (۴) در سبک‌شناسی نقش‌گرا به کارکرد اجتماعی زبان توجه می‌شود.
- ۲۶- در سیر تحولی زبان فارسی از دورهٔ میانه به دورهٔ جدید، کدام تحول مورد توجه قرار نمی‌گیرد؟
- (۱) آوایی و موسیقایی (۲) لهجه‌ای و گویشی (۳) واژگانی (۴) صرفی و نحوی
- ۲۷- کدام مورد از مثنوی‌های عبدی بیگ شیرازی که به تقلید از منظومه‌های نظامی سروده شده، درست است؟
- (۱) مظهر اسرار و جوهر فرد در برابر مخزن‌الاسرار (۲) خزائن‌الملوک در برابر مخزن‌الاسرار
 - (۳) جام جمشیدی در برابر هفت گنبد (۴) مطلع‌الانوار در برابر مخزن‌الاسرار
- ۲۸- در چهارچوب تحولات شعر فارسی در سده‌های ۸ و ۹ قمری، نقش جریان صوفیانه در شکل‌گیری سبک‌های شعری در سده‌های بعد چگونه تحلیل می‌شود؟
- (۱) باعث رکود و تکرار مضامین در شعر فارسی شد و زبان پیچیده و مصنوع شعر صوفیانه فارسی در سده‌های ۱۰ و ۱۱ قمری با نوآوری همراه نبود.
 - (۲) تأثیر آن بیشتر در نثر ادبی بود و در شعر فارسی، نقش چندانی ایفا نکرد. در نثرهای عرفانی سده‌های پسین، نوآوری گسترده‌ای به چشم می‌خورد.
 - (۳) صرفاً به آفرینش اشعار عارفانه و بی‌ارتباط با دیگر سبک‌ها روی آورد و این جریان بر سبک شعری دوره‌های بعدی، تأثیر محدود و مشخصی داشت.
 - (۴) در شعر فارسی، به ویژه در سبک اصفهانی - هندی موجب شد مضامین عرفانی با زبان پیچیده و تصاویر بدیع بیان شود و سبک‌های شعری نوینی شکل گرفت.
- ۲۹- کدام مورد شامل کتاب‌هایی است که اگر چه تاریخی هستند به انشایی کاملاً ادبی نگاشته شده‌اند؟
- (۱) راحه‌الارواح از دقایقی مروزی - فیروزنامه از محمد بیغمی
 - (۲) فیروزنامه از محمد بیغمی - مواهب الهی از معین‌الدین یزدی
 - (۳) تاریخ معجم از شرف‌الدین یزدی - الاوامر العلائیه از ابن بی‌بی
 - (۴) راحه‌الارواح از دقایقی مروزی - سمط‌العلی از ناصرالدین منشی
- ۳۰- کدام مورد براساس اصول نشانه‌شناختی ریفاتر درست است؟
- (۱) به اعتقاد ریفاتر دستور زبان شعر ذاتاً دستورگیز است.
 - (۲) در نظریه ریفاتر معنا برآمده از تفسیر خواننده است نه متن شعر.
 - (۳) ریفاتر تمایل دارد نظریه‌های غیرادبی را در تحلیل متون ادبی به کار گیرد.
 - (۴) در این نوع از نشانه‌شناسی هر شعری دارای چندین هسته معنایی یا خاستگاه است که شاعر آن را در متن بیان می‌کند.
- ۳۱- براساس نظریات نقد روانکاوانه، «تفسیر خواننده» کدام است؟
- (۱) نوعی واکنش حاصل از مضمون هویت شخصیت‌های متن است، هنگام تبادل بین ضمیر ناخودآگاه خود با ضمیر ناخودآگاه نویسنده.
 - (۲) فعال شدن سازوکار دفاعی خواننده است برای دست یافتن به مفهومی که بر مضمون هویت متن صحه بگذارد.
 - (۳) تلاش خواننده است برای کشف ناخودآگاه متن هنگام تهدید توازن روانی خود.
 - (۴) فرافکنی نیازهای روانی، هراس‌ها و امیال او به متن است.

۳۲- کدام مورد متناسب با مفاهیم اصلی نظریه روایت ژرار ژنت است؟

- (۱) از دید ژنت هیچ روایتی بدون کانونی سازی شکل نمی گیرد.
- (۲) در بحث زمان روایت، ژنت صحنه پردازی را تناظر زمانی میان واقعه و بازنمایی آن در روایت دانسته است.
- (۳) منظور ژنت از راوی برون داد، راوی ای است که در رویدادهای داستان مشارکت نمی کند و قادر به بازگویی روایت برای خواننده نیست.
- (۴) اصطلاح «حذف» در نظریه ژنت مرتبط با ترتیب زمانی روایت است و بدین معنا است که بسیاری از وقایع روایت به صورت بسیار مختصر ذکر می شوند.

۳۳- کدام مورد بیانگر وجه اشتراک مهم فمینیسم، مارکسیسم و تاریخ گرایی نو با فرمالیسم است؟

- (۱) زندگی نامه و نیت مؤلف را موضوعاتی نامرتبط با نقد ادبی قلمداد می کنند.
 - (۲) توجهی به معادلات قدرت یا ایدئولوژی مستتر در متن ندارند.
 - (۳) به صناعات متن و ویژگی های درون بنیاد آن تمرکز می کنند.
 - (۴) به زندگی نامه و نیت مؤلف بسیار توجه دارند.
- ۳۴- در متن زیر که بخشی از شعر سهراب سپهری است، به کدام کهن الگو اشاره شده است؟
- «در لبه فرصت تالو انگور
حرف بزن، حوری تکلم بدوی!
حزن مرا در مصب دور عبارت
صاف کن.»

- (۱) تاناتوس (۲) پرسونا (۳) آنیما (۴) آنیموس

۳۵- کدام مورد از اصول و مفروضات بنیادین نقد روانشناسانه لاکانی محسوب نمی شود؟

- (۱) لاکان رشد روانی و تکوین شخصیت را با ابداع مصطلحات و مفاهیم جدیدی در روانکاوی تبیین می کند.
- (۲) به نظر لاکان استعاره و مجاز مرسل جزو بنیانی ترین سازوکارهای ضمیر ناخودآگاه است.
- (۳) به نظر لاکان زبان نقش تعیین کننده ای در رشد روانی و شکل گیری شخصیت دارد.
- (۴) لاکان رویکردی ساختارگرایانه به زبان دارد.

بلاغت:

۳۶- در کدام بیت، نوع «علاقه مجاز» در مقابل آن نادرست است؟

- (۱) تیز رفتار گردد و چیره
 - (۲) پس از تحصیل دین از هفت مردان
 - (۳) چون صدف در همه جهان نکنم
 - (۴) سودای لبب شکردهانان
- چون که مجروح گردد از آهن (جنسیه)
پس از تأویل وحی از هفت قُرّا (علت و معلول)
جز به دریای مدح تو معدن (حال و محل)
بس توبه صالحان که بشکست (عموم و خصوص)

۳۷- در کدام بیت «ایهام ترجمه» وجود دارد؟

- (۱) آنکه جز کعبه مقامش نبذ از یاد لب
 - (۲) چشم جادوی تو خود عین سواد سحر است
 - (۳) دل من در هوس روی تو ای مونس جان
 - (۴) زلف مشکین تو در گلشن فردوس عذار
- بر در میکرده دیدم که مقیم افتاده است
لیکن این است که این نسخه سقیم افتاده است
خاک راهی است که در دست نسیم افتاده است
چیست؟ طاووس که در باغ نعیم افتاده است

۳۸- در کدام مورد وجه شبه دارای صنعت استخدام است؟

طمع به دور دهانت ز کام دل بیریدم
ز باغ عارض ساقی هزار لاله برآید
و آنجا به نیک‌نامی پیراهنی دریدن
در پیش مشعلی از چهره برافروخته بود

(۱) امید در شب زلفت به روز عمر نبستم
(۲) چو آفتاب می از مشرق پیاله برآید
(۳) خواهم شدن به بستان چون غنچه با دل تنگ
(۴) کفر زلفش ره دین می‌زد و آن سنگین دل

۳۹- در بیت زیر چه صناعات بلاغی دیده می‌شود؟

«تاب بنفشه می‌دهد طره مشک‌سای تو»
پرده غنچه می‌درد خنده دلگشای تو»

(۱) استعاره مکنیه - مجاز - تأخیر مسندالیه - سجع متوازن
(۲) استعاره مصرحه مرشحه - تشبیه - ایجاز - مراعات نظیر
(۳) استعاره تبعیه - تشبیه مضم - اطناب - جناس مضارع
(۴) تشبیه مضم تفضیلی - استعاره مکنیه - حصر و قصر - مراعات نظیر

۴۰- کدام مورد از نظر علم معانی، در بیت زیر دیده می‌شود؟

«ز بنفشه تاب دارم که ز زلف او زند دم»
تو سیاه کم‌بها بین که چه در دماغ دارد»

(۱) حصر و قصر
(۲) حذف مسندالیه
(۳) تنکیر مسند
(۴) تأخیر مسندالیه

متون نظم - متون نثر:

۴۱- با توجه به ابیات زیر، کدام مفهوم در بیت متناظر خود مشاهده نمی‌شود؟

(۱) آن سه دختر و آن سه خواهر پنج وقت
(۲) به بالاز سرو سهی برترست
(۳) عشق تو را نواله شد گاه دل و گهی جگر
(۴) بر لعاب گاو کوهی دیده آهوی دشت

در پرستاری به یکجا دیده‌ام (ستاره پروین)
چو خورشید تابان به دو پیکر است (خورشید در عطارد)
لاغر از آن نمی‌شود چون بره دو مادری (صورت فلکی دو پیکر)
از لعاب زرد مار کم‌زیان افشاندانند (قلم)

۴۲- مفهوم بیت زیر با کدام یک از ابیات تناسب کمتری دارد؟

«در آستین مرقع پیاله پنهان کن
(۱) اگرچه باده فرح‌بخش و باد گل‌بیز است
(۲) ز رنگ باده بشویم خرجه‌ها در اشک
(۳) صراحی و حریفی گرت به چنگ افتد
(۴) مجوی عیش خوش از دور واژگون سپهر

که همچو چشم صراحی زمانه خون‌ریز است»
به بانگ چنگ مخور می که محتسب تیز است
که موسم ورع و روزگار پرهیز است
به عقل نوش که ایام فتنه‌انگیز است
که صاف این سر خم جمله دردی‌آمیز است

۴۳- مفهوم واژه یا عبارت مشخص شده در کدام بیت نادرست است؟

کز فیض او به سنگ فسرده رسد نما (حضرت حق)
دارالخلافت پدر است ایرمان‌سرا (دل)
ناجسته خاک ره به کف آید نه کیمیا (تحمل مرارت)
کانگه که رفت سوی فلک فوت شد دوا (جان و دل)

(۱) ورد تو این بس است که ای غیث‌الغیث
(۲) بنگر چه ناخلف پسری کز وجود تو
(۳) در جست‌وجوی حق شو و شبگیر کن از آنک
(۴) اکنون طلب دوا که مسیح تو بر زمیست

۴۴- مفهوم کدام بیت با دیگر موارد متفاوت است؟

- ۱) هر آن کسی که مر او را ز می خمار گرفت
- ۲) چنانکه عادت خوب تو شیر خورد از فخر
- ۳) کسی که خشم تو او را به چاه ژرف افکند
- ۴) چنانکه هر که مر او را گزنده مار گزید

۴۵- مفهوم بیت زیر به کدام مورد نزدیکتر است؟

- «غوطه توان داد روز عرض ضمیرش در عرق آفتاب چرخ برین را»
- ۱) گرمای وجود او آن قدر زیاد است که حتی آسمان را غرق در عرق می‌کند.
 - ۲) آفتاب در برابر درخشش اندیشه او خود را ناچیز می‌بیند و شرمسار می‌شود.
 - ۳) اگر باران از آسمان می‌بارد به‌خاطر شرمندگی از کرم اوست که به‌صورت عرق آن ظاهر شده است.
 - ۴) سپاهیان او آن قدر زیاد است که روز سان دیدن از آنها آسمان خود را در برابر آن ناچیز می‌داند.

۴۶- در کدام مورد مخاطب ناصر خسرو متفاوت است؟

- ۱) دشت از تو کشید مفرش و شوی
- ۲) وانگه که تهی شدی ز فرزندان
- ۳) جز آن که به پیش تو همی نالم
- ۴) با باد چو بیدلان همی گردی

۴۷- کدام مورد از بیت زیر قابل استنتاج است؟

- «قصه سلیمان شنیدستی و قول مصطفی
- ۱) هیهات لا قُربت قُربی و لا رَحم
 - ۲) مرد نهان زیر دل است و زبان
 - ۳) لو كنتُ عاصرتُ النَّبیَّ محمداً
 - ۴) خرد را عنان ساز و اندیشه را زین

۴۸- مضمون ابیات زیر کدام است؟

- «خمر مثل‌های کتاب خدای
خمر حرام است بسوزد خدای
- ۱) حرام بودن شراب
 - ۳) زایل شدن خرد بر اثر نوشیدن شراب

۴۹- کدام مورد به قیامت صغرای انفسی از نظر عرفا اشاره دارد؟

- ۱) تا بنه چون سوی ولایت برد
- ۲) مرغ قفس‌پر که مسیحای توسست
- ۳) یا ز قفس چنگل او کن جدا
- ۴) بگذر از این مرغ طبیعت‌خراش

۵۰- موضوع اصلی ترکیب کنایی بیت زیر به کدام مورد نزدیکتر است؟

- «خوزستان را دو رخ نهاده
هندستان را سه ضربه داده»
- ۱) تانهای رخ بر رخ سیمین‌بری
 - ۲) گدایی که بر شیر نر زین نهد
 - ۳) کمال دلبری از رخ نموده
 - ۴) ز ضربتی که ز شمشیر او به هند رسید
- زرباید ریخت هم‌بالای پیل
ابوزید را اسب و فرزین نهد
دو خوزستان به یک پاسخ نموده
کمرشکسته دم‌نیشکر ز هندستان

۵۱- در کدام مورد مفهوم عرفانی متناظر هر بیت به اشتباه ذکر شده است؟

- (۱) ای صدف جوی جـوهر الـآ
 - (۲) هم از او دان که جان سجود کند
 - (۳) رفتن از فعل حق سوی صفتش
 - (۴) زان که عیسیت را سوی لاهوت
- جان و جامه بنه به ساحل لا (مقام نفی و اثبات)
کابر هم ز آفتاب جود کند (نظریه کسب اشاعره)
وز صفت زی مقام معرفتش (مراتب تجلی)
هست در راه جمعة الصلوت (مشاهده)

۵۲- بیت زیر با کدام مورد تناسب دارد؟

- «از جهان نفس بگریزد تا در کوی عقل
(۱) عقل دین مر تو را نکو یاری است
(۲) عشق را در کار گیر و عقل را بیکار کن
(۳) عقل کان رهنمای حیلست توست
(۴) عقل در کوی عشق نابیناست
- آنچه غم بوده‌ست گردد مر شما را غمگسار»
گر بیایی نه سرسری کاری است
گر ز چرخ چنبری از غم همی خواهی نجات
آن نه عقل است کان عقلست توست
عاقلی کار بـوعلی سیناست

۵۳- دو بیت زیر توصیف کدام مورد است؟

- «و تـری طـیور المـاء فی وکنا تها
و اذا رمیت بفضل کاسک فی الهوا
(۱) سرمای سخت زمستان
(۳) جره بر خاک ریختن
- تختار حَرَّ النار و السـفودا
عادت الیک من العقیق عقودا»
(۲) مجلس بزم و کباب و باده‌نوشی
(۴) روشنی آتش و جرقه‌های پراکنده از آن

۵۴- کدام بیت مفهومی متفاوت دارد؟

- (۱) نونو از چشمه خونا ب چو گل تو بر تو
 - (۲) از زیر سیل به زیر آید و سیلاب شما
 - (۳) تف خون کز مژه بر لب زد و لب آبله کرد
 - (۴) خاک لب تشنه خون است و ز سرچشمه دل
- روی پرچین‌شده چون سفره زر بگشاید
گرچه زیر است رهش سوی زیر بگشاید
زمهریری ز لب آبله‌ور بگشاید
آب آتش‌زده چون چاه سقر بگشاید

۵۵- مفهوم نوشته‌شده در برابر کدام مورد را نمی‌توان از بیت برداشت کرد؟

- (۱) آسمان در کشتی عمرم کند دایم دو کار
 - (۲) بر سر من مغفری کردی کله وان درگذشت
 - (۳) به‌بیوسی از جهان دانی که چون آید مرا
 - (۴) کار آب نافع اندر مشرب من آتشیست
- گاه شادی بادبانی گاه انده لنگری (روزگار در زمان شادایم توقف می‌کند)
بگذرد بر طیلسانم نیز دور معجری (خوشبختی‌ام گذشت و بدبخت شدم)
همچنان کز پارگین امید کردن کوثری (از جهان نباید انتظار نیکی داشت)
شغل خاک ساکن اندر سکنه من صرصری (همه عالم با من دشمنی می‌کنند)

۵۶- بیت زیر با کدام مورد تناسب دارد؟

- «حاملی محمول گرداند تو را
(۱) سائل او بود و من تو را مسئول
(۲) چون مراد حق شدی حق ره برد
(۳) عمر در محمول و در موضوع رفت
(۴) آدمی حامل آن سر است «و حملها الانسان انه کان ظلوما جهولاً»
- قابلی محمول گرداند تو را
هر دو همواره حامل و محمول
چون مریدی ره روی تا جان برد
بی بصیرت عمر در مسموع رفت

۵۷- مفهوم بیت زیر، چیست؟

«موکوب حزمست از نهفته رود اشهب روزگار ادهم باد»

- (۱) پیروزی با لشکر تو روز و شب قرین باد.
- (۲) روز و شب چون دو اسب سیاه و سفید حامل عزم تو است.
- (۳) اگر در پنهان تدبیری اتخاذ کنی روز تیره شود تا کسی بر آن وقوف نیابد.
- (۴) سپاه تو به گونه‌ای مخفیانه به دشمن حمله می‌برد که باد هم نمی‌تواند خبر آن را به گوش روزگار برساند.

۵۸- مفهوم ابیات زیر به کدام مورد نزدیک‌تر است؟

«لَوْ كَانَتْ الْأَمْرَاضُ مَحْمُولَةً يَحْمِلُهَا الْقَوْمُ عَنْ الْقَوْمِ
حَمَلْتُ عَنْ جَسَمِكَ ثَقْلَ الْأَذَى حَمَلْتُ جَفَوْنِي ثَقْلَ النُّومِ»

- (۱) بارت بکشم که نازنینی
- (۲) یا دیده جای خواب بود یا خیال دوست
- (۳) چو جسمت رفت جان را کن مصفا
- (۴) در حضر سنگینی خواب گران معلوم نیست.

۵۹- در کدام مورد مفهوم بیت زیر آمده است؟

«کی شود بی‌سبب نموده تو بوده حق چو عقل پوده تو»

- (۱) وجود و عقل تو بی‌حکمت نیست.
- (۲) افعال تو نشانه عقل و حکمت الهی توست.
- (۳) دریافت و کشفیات انسان با حکمت الهی قابل مقایسه نیست.
- (۴) همچنان که عقل تو بر کار بی‌علت حکم نمی‌کند، حکمت الهی نیز بی‌سبب نیست.

۶۰- کدام مورد با مفهوم بیت زیر تناسب بیشتری دارد؟

«نَآن اَکَر آتَش نَنَشَانَد ز تَو آب و گیا را که ستاند ز تو»

- (۱) پشتم شکست چرخ که رویم نگه نداشت
- (۲) چون آهوان گیا چرم از صحن‌های دشت
- (۳) صهبا گشاده آبی و زر بسته آتشی است
- (۴) به ترکستان اصلی شو برای مردم معنی

۶۱- کدام مورد برای تکمیل عبارت زیر، مناسب‌تر است؟

«من به قدر وسع خویش درین راه قدمی گذاردم و حجاب اختفا از چهره حقیقت کار برانداختم. اگر می‌خواهی که گفته من در نصاب قبول قرار گیرد، و اگر نمی‌خواهی که بر حسب آن کار کنی،.....»

- (۱) قَدْ تَبَيَّنَ الرُّشْدُ مِنَ الْغَيِّ - لَا إِكْرَاهَ فِي الدِّينِ
- (۲) لِكَيْلَا تَأْسَوْا عَلَى مَا فَاتَكُمْ - وَلَا تَفْرَحُوا بِمَا آتَاكُمْ
- (۳) لَقَدْ أَرْسَلْنَاكَ رَسُولًا رَّبِّي - رَبِّ أَمْنِيهِ أَحَلَّى مِنَ الظُّفْرِ
- (۴) فَإِنَّ خَلَاخِيلَ الرِّجَالِ كِبُولٌ - كِبَاحِثٍ مُدِيهِ فِيهَا رَدَاهُ

۶۲- عبارت زیر در وصف کدام مورد است؟

«در پایان کوهی خفته بود عقده ذنب بر رأس افکنده تا آفتاب نظرها را از منظر کریه خویش پوشیده دارد.»

- (۱) دیو
- (۲) مار
- (۳) گرگ
- (۴) کفتار

۶۳- کدام مورد بیانگر مفهوم عبارت زیر است؟

«مراکب آرای جهان آرای ملجم به لجام هوای نفسانی گشته و سکر از تدبیر و تدبیر امیر و وزیر را فراغت داده و لشکر خواب عالم دماغ فروگرفته.»

(۱) مرکب‌ها و قلم‌های آراینده جهان آراسته به زمام خواهش نفس از کتابت بازداشته شده و غرور و سرمستی، امیر و وزیر را از دیگران بی‌نیاز ساخته.

(۲) اسبان و مرکب‌های اندیشه‌های جهان آراسته با لگام هوای نفس، مهارگشته و سرمستی و نخوت امیر و وزیر را از هرگونه تفکر آسوده نموده.

(۳) جوهر اندیشه‌های جهان‌آراینده با لگام هوای نفس کشیده شده و سرمستی و شادمانی از تدبیرورزی مایه فراغت خاطر امیر و وزیر گشته.

(۴) اسبان و مرکب‌های اندیشه جهان‌آرای، با لگام خواهش نفسانی مهار شده و مستی، امیر و وزیر را از اندیشه بازداشته.

۶۴- در کدام مورد مفهوم عبارت مشخص شده درست است؟

(۱) فضل خدای از خلق دریغ ندارد. پیش از آنکه ناگاه امیر اجل کمین برگشاید و او را از سر تخت مملکت بر باید و رنج‌برد چندین ساله او به دست دشمنان دهد. (مدتی رنج بکشد و او را در دست دشمنان گرفتار کند).

(۲) در حضور خوش‌آمد او گوید و به هر نیک و بد که کند یا گوید صدق‌الامیر زند و مزاج او نگاه دارد و چون بیرون آید مساوی او گوید. (هنگام غیبت هم همان‌گونه درباره او بگوید).

(۳) بیشتر قضا به خدمتی می‌دهند، نه به اهلیت؛ به ضرورت هرکه خدمتی دهد خدمتی گیرد. (به ناچار هرکس پیشکشی بدهد، منصبی می‌گیرد).

(۴) این معنی حاشا چون علت آکله باشد که در عضوی پدید آید البته اهمال نتوان کرد آن عضو را به تیغ جدا باید کرد تا آن علت به جملگی اعضا سرایت نکند. (این معنی به هیچ‌وجه مانند بیماری خوره نیست).

۶۵- مقصود از جمله زیر کدام مورد است؟

«وفود نجاج قلب و جناح او را تلقی واجب می‌داشت.»

(۱) ناامیدی و حرمان

(۳) انقیاد و فرمانبرداری

(۲) موفقیت و کامروایی

(۴) آزرده و دل‌شکستن

۶۶- عبارت زیر بر کدام مورد تأکید دارد؟

«ما را بر تو مشرف به کار نیست.»

(۱) اعتماد

(۲) آگاهی

(۳) وقوف

(۴) هوشیاری

۶۷- کدام مورد نشان‌دهنده مفهوم عبارت زیر است؟

«مبطنات دفاق را بر مرهفات عتاق برگزیده ... کمیت عتیق بر کمیت عتیق اختیار کرده.»

(۱) سخنان پوشیده و باریک‌بینانه را بر زنان باریک‌گردن رجحان داده، شراب کهنه را بر اسبان فرتوت سرخیال برگزیده‌اند.

(۲) نیزه‌های باریک‌میان را بر زنان مستور و پنهان ترجیح داده، اسبان کهر کارآزموده را بر اسبان سرخیال پیرشده برتری دادند.

(۳) زنان باریک‌میان ظریف‌اندام را بر اسبان لاغراندام نژاده ترجیح دادند، شراب کهنه را بر اسبان سرخ اصیل برتری بخشیدند.

(۴) شمشیرهای از نیام کشیده باریک را بر زنان پوشیده برتری دادند و اسبان کارآزموده را بر شراب کهنه رجحان دادند.

۶۸- عبارت زیر در وصف کدام شهر ماوراءالنهر است؟

«از بلاد شرقی قبه اسلام و در میان آن نواحی به مثابت مدینه‌السلام بود «که در وقت وضع نام شهر بُمَجِث» بوده است»

(۱) سمرقند

(۳) ترمذ

(۲) خوارزم

(۴) بخارا

۶۹- مفهوم عبارت زیر در کدام مورد به درستی آمده است؟

«ورای این اجحافی نتواند بود که اتحاف کتاب من بنده را به چنین خداوندی باید که هر رقعهای از نتایج طبعش در حساب دبیران عالم کتابی است.»

- (۱) برای من مایه مباهات است که باید کتابم را به چنین کسی تقدیم کنم.
- (۲) برای من مایه ستم بسیار است که باید کتابم را به چنین وزیری تقدیم کنم.
- (۳) از اینکه باید کتابم را به چنین کسی تقدیم کنم مورد حسادت واقع شده‌ام.
- (۴) وزیر با اینکه خودش نویسنده بزرگی است از اینکه من کتابم را به او تقدیم کرده‌ام بسیار مسرور است.

۷۰- در عبارت زیر نویسنده راه نجات خود را در چه چیزی می‌داند؟

«نیم شبی راه گرفته می‌راندم ... گرد بر گرد خویش ده پانزده سوار دیدم چون سوار به ساعد احاطت گرفته، دانستم که بی‌قطع حدود صفائح عبور از آن ورطه هائل ناممکن است.»

- (۱) باج‌دادن
 - (۲) گذشتن از گردنه‌های سخت
 - (۳) دست به شمشیر بردن
 - (۴) برگه مأموریت خود را نشان دادن
- ۷۱- در کدام مورد مفهوم متناظر کلمات مشخص شده در عبارت‌های زیر که از مقدمه مرزبان‌نامه استخراج شده است، درست است؟

- (۱) و این دو کریمه را در حجر ترشیح و تربیت چنان برآوردم که راغبان و خطبان را به خطبیشان بواعث رغبت بادید آمد. (نظم و نثر)
- (۲) خواجه وجود و نقاوه کل ما هو موجود که رحمت از سدنۀ خوابگاه استراحت اوست و رضوان از خزنة خلوت‌سرای سلوت او. (حضرت بی‌علت)
- (۳) و از قبیل رسائل مجموعی از مکاتبات منتجب بدیعی که به بدایع و روایع کلمات و نکات مشحون است و گروهی آن را خود غنیه خوانده. (مقامات حمیدی)
- (۴) در آن حالت که شورش فترات عراق بدان زخمۀ ناساز که از پرده چرخ سفله‌نواز بیرون آورد، مرا با سپاهان افکند. (درگیری‌های اواخر دوره غزنویان با ترکان سلجوقی)

۷۲- کدام مورد توصیف مناسبی برای عبارت زیر است؟

«دست حسد سرمه بیداری در چشم دمنه کشید و فروغ آتش خشم غیرت در مفرش وی پراگند تا خواب و قرار از وی بشد.»

(۱) رَجُلٌ إِذَا مَا النَّائِبَاتُ غَشِيَنَهُ

(۲) شَئِزٌ جَنْبِي كَأَنِّي مُهْدَا

(۳) ضَرُوبًا بِلَحْيِيهِ عَلَى عَظْمٍ صَدْرِهِ

(۴) فَتَى لَمْ يُضَيِّعْ وَجْهَ حَزْمٍ وَلَمْ يَبْتَ

۷۳- مفهوم کدام مورد متفاوت است؟

- (۱) گوش‌ها فرا حق وی رسید و برسید.
- (۲) حق باقی در رسم فانی چه پیوندد.
- (۳) لم یکن ثم کان را با لم یزل و لا یزال چه آشنایی.
- (۴) مأسور تمکین به هیئت تکوین چون رسد.

۷۴- مفهوم عبارت زیر چیست؟

- «اطفال شیرخواره را پستان منیت در دهان حیات نهادند و دایه از ابن دایه ترتیب دادند.»
- (۱) کودکان را به دایه‌ها سپردند تا آنها را شیر دهند.
 - (۲) آنچه کودکان می‌خواستند به آنها دادند.
 - (۳) کودکان شیرخواره را کشتند.
 - (۴) کودکان را از شیر بازگرفتند.

۷۵- کدام مورد عبارت زیر را کامل می‌کند؟

«بهرام گور، در جایی که دلال شمشیر او در روزبازار معرکه ارواح را من‌یزید کردی»

(۱) متاع حیات عظیم ارزان بودی.

(۲) مواد زحمت اعدا را مندفع کردی.

(۳) رستم دستان پیش او داستان مردی خود نیارستی زد.

(۴) در خصم‌شکنی و دشمن‌فکنی بر مردان جهان فسوس کردی.

۷۶- کدام مورد بیانگر مفهوم عبارت زیر است؟

«اگر با این اجتماع اسباب کمالش شرف عصامیه با عظامیه ضم بودی و در بعضی احوال صحو و سکر اظهار آثار

لوم و دنائت نکردی او را عذیم‌النظیر شایستی گفتن.»

(۱) بزرگ بود اما در باده‌نوشی افراط می‌کرد و در مستی مرتکب معاصی می‌شد.

(۲) پاکدامن بود اما در کار استخوان خرد نکرده بود (بی‌تجربه بود).

(۳) هنر داشت اما اصل و نسب نداشت.

(۴) اصل و نسب داشت اما هنری نداشت.

۷۷- مفهوم عبارت زیر در کدام مثل به‌درستی بیان شده است؟

«هیچ مشاطه جمال عفو و احسان را چون زشتی جرم و جنایت کهتران نیست.»

(۱) ضدان لَمَّا اجتمعَا حسنا

(۲) والصدُّ یبرزُ حسنه الضدِّ

(۳) إِنَّ الْحَسَانَ مِظَنَّةٌ لِلْحَسَدِ

(۴) وَفِي الشَّرِّ نَجَاةٌ حِينَ لَا يَنْجِيكَ احْسَانُ

۷۸- معنی عبارت زیر در کدام مورد بیان شده است؟

«کسی بود که مموهات اقاویل او را لباس صدق پوشانیدی.»

(۱) کسی که قبول را دو منزل به استقبال اباطیل او فرستادی.

(۲) کسی که در اصلاح ذات‌البین دستبرد کفایت نماید.

(۳) کسی که با او از راه تماخره و تخجیل سخن گفتی.

(۴) کسی که اوصاف او را به راووق تجربت بیالودی.

۷۹- منظور از «صحیفه متلمس» در عبارت زیر کدام است؟

«مجیرالملک مکتوب او را که صحیفه متلمس بود بدو داد که اقرا کتابک.»

(۱) نامه درخواست

(۲) نامه سرگشاده

(۳) نامه سری

(۴) نامه هلاک

۸۰- کدام مورد بیانگر مفهوم عبارت زیر است؟

«دیار دثار انوار و ازهار در سر گرفت.»

(۱) زمین پر از خوبی و بدی شد.

(۲) اوضاع زمانه دیگرگون شد.

(۳) زمین پر از گل و شکوفه شد.

(۴) روزگار نور و زهر را به هم آمیخت.

